

Jordi Armadans: “Els afers exteriors mal resolts sempre ens acaben afectant”

Albert Caramés (@albertcarames)

Polítolleg i periodista, Jordi Armadans dirigeix des de fa gairebé 20 anys la [Fundació per la Pau](#), amb una vocació i convicció clares de combatre -amb arguments i accions- el militarisme i l'armamentisme. En èpoques convulses com les que vivim, semblaria que els aspectes globals i internacionals no mereixen la nostra atenció. Ans al contrari, en Jordi ens intenta traslladar a través d'aquesta entrevista la connexió entre l'entorn més proper i els principals esdeveniments geopolítics a escala internacional.

En temps convulsos com els que vivim, què penses dels que diuen que “millor preocupar-se pels d'aquí que pel que passa fora”?

Més enllà de qüestions ètiques i ideològiques, on la mirada no es pot fracturar i la visió egoista és poc realista, els afers exteriors mal resolts sempre ens acaben afectant. Potser fa 100 anys era més factible, però ara ja no. Ens hem de preocupar pel que passa. Només cal veure el fenomen migratori, amb una demanda a gestionar. És una fal·làcia pràctica. El més ètic i estratègic és preocupar-se'n.

Quin paper té l'armamentisme i el militarisme en l'actual crisi financera?

Des de que la consideració tradicional de les amenaces per a la seguretat són les que són, ja existeix un cost d'oportunitat respecte altres necessitats. Hi ha un desenfocament on es deixa de banda certes necessitats de la ciutadania en matèria de seguretat humana. A més, l'armamentisme i el militarisme són factors d'inseguretat per si mateixos.

Seguint en aquesta línia de canvi de narrativa, el desarmament nuclear el veus factible?

Hauria de ser possible. Quan veiem que 16.000 caps nuclears poden destruir el planeta diverses vegades, resulta preocupant. Costa poder-ho defensar i és profundament irracional, sobretot quan tenim constància de més de 40 fallides tècniques en la manipulació d'armament nuclear al llarg de la història. Cal construir una estratègia, des de la racionalitat i l'ambició, així com de-construir un discurs grotesc respecte les armes nuclears, també per la pròpia supervivència

L'Estat espanyol no és una potència nuclear, però quin paper juga en el comerç d'armament?

Existeix una paradoxa entre el discurs crític contra la violència armada, amb certs documents oficials que ja ho incorporen, i la praxis quotidiana. Les polítiques concretes reproduïxen el mateix model de sempre, basat en la militarització, especialment en moments crítics. Tenim una societat civil amb la que es poden fer discursos molt interessants, que contrasta amb l'endeutament del govern per tal de participar en projectes internacionals d'armamentisme i que se'ls obliga a ajudar amb diner públic. Cal dir, però, que l'Estat espanyol ha fet aportacions interessants (dins la seva dimensió) per a l'aprovació d'un Tractat Internacional contra el Comerç d'Armes, tot i que, a la vegada, segueix exportant a destins de dubtosa consideració.

Uns destins i un context que veu com els models de violència armada s'estan transformant, és així?

Hi ha una explosió del model tradicional d'estats. Hi ha multitud d'actors armats amb agendes i interessos diferents. Les fronteres són molt poroses en línies generals i amb un impacte cada cop més sever per a la població. Aquestes circumstàncies dificulten molt la seva gestió (especialment en les etapes de diàleg, negociació i procés de pau). Evitar les etapes de violència armada és el gran repte.

Quina resposta al respecte tenen, per exemple, institucions com l'UE?

S'acostuma a reaccionar als símptomes, cosa que ens fa anar als "pegots". Analitzar les causes resulta molt important, tot i ser més lent i de caire estructural. La UE, a través del seu servei exterior, té una aproximació fora adequada, però en fenòmens com el migratori només s'adopta l'estratègia de defensa, immediata i reactiva. La Primavera Àrab ha servit per canviar certes coses (polítiques socials, respecte dels drets humans, repercussió econòmica,...), fent que no només ens centréssim en aspectes polítics. Hi ha una pèrdua perceptible d'un lideratge polític.

Davant aquesta complexitat geopolítica internacional, i com molts cops t'hauran preguntat, tu què respons al "i nosaltres, com a ciutadans, què hi podem fer"?

Hi ha un espai d'interacció. Davant l'enorme complexitat de les problemàtiques, l'acció es pot concretar en tres vies. En primer lloc, a través de la participació, la denúncia i la proposició de solucions com a actors socials i ciutadans actius. Està demostrat que els avanços positius en els darrers anys han estat també fruit del rol jugat per la societat civil, fent les coses com s'han de fer. En segon lloc, com a individu, la nostra manera de consumir o d'aproximar-nos al sistema bancari també influeix com a éssers que consumim i ens relacionem. Si, per posar un exemple, tots els ciutadans tinguéssim els estalvis en banca ètica, la crisi seria ben diferent. Finalment, en tercer lloc, cal veure-ho des d'una òptica personal, en l'espai més micro. Com a familiars o companys de feina, podem donar una resposta violenta o una de creativa i empàtica davant un conflicte quotidià. En aquest àmbit que sembla tan poc polititzat, es poden posar en pràctica molts valors i és una clara mostra de com encara el món.